

Guía Docente				
Datos Identificativos			2018/19	
Asignatura (*)	Educación permanente		Código	652G03008
Titulación				
Descriptoros				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	2º cuatrimestre	Primeiro	Formación básica	6
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Pedagogía e Didáctica			
Coordinación	Rumbo Arcas, María Begoña	Correo electrónico	begona.rumbo@udc.es	
Profesorado	Rumbo Arcas, María Begoña	Correo electrónico	begona.rumbo@udc.es	
Web				
Descrición xeral	A asignatura de E. Permanente está contextualizada no módulo APRENDIZAXE AO LONGO DA VIDA da titulación do Grado de E. Social. E unha asignatura que se contempla como necesaria para a formación básica dos futuros profesionais en educación social por varios motivos: 1. O propio concepto aporta as bases teóricas que sirven de referente para xustificar á educación social, ao entender e explicar que a educación debe traspasar os muros da escola. 2. Estamos ante unha realidade tecnoloxizada e cambiante, o que nos exige estar continuamente aprendendo e innovando. 3. A educación permanente adquire un recoñecimento e alcance maior na actual estrutura económica altamente competitiva, o que nos exige estar inmersos en procesos formativos que nos permitan alcanzar as exigencias profesionais que nos demanda o mercado global. 4. O emerxer dunha nova concepción de cidadanía precisa dunha E. Permanente que nos permita construír unha democracia máis participativa e nos ensíñe a "aprender a vivir xuntos".			

Competencias do título	
Código	Competencias do título

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe	Competencias do título		
Comprender os supostos e fundamentos da educación permanente e a súa repercusión no contexto socioeconómico actual.	A2 A5 A20	B1	
Analizar as políticas de benestar social e a súas implicacións na educación permanente.	A3 A5		C6
Realizar unha lectura comprensiva dos textos de educación permanente seleccionados na materia.	A17	B1 B4 B5	C1 C4 C6 C7
Xustificar e argumentar as ideas nas lecturas seleccionadas para a materia	A2 A17	B1 B3 B5	C1 C6
Expresarse adecuadamente utilizando a terminoloxía académica propia da materia.		B1	C1
Asumir como profesional e cidadano a importancia da educación permanente no mundo globalizado.	A20	B4 B5	C4 C7

Contidos	
Temas	Subtemas

1. Educación Permanente e Sociedade do Coñecemento	1.1. Caracterización da sociedade do coñecemento e a economía do coñecemento. 1.2. Significado e implicacións da educación permanente no sistema educativo actual.
2. Conceptualización da Educación Permanente	2.1. Cara un concepto da educación permanente. Historia, definición e relación da educación permanente con outros conceptos: educación de adultos, educación recorrente, formación profesional? 2.2. Obxetivos, finalidades e principios metodolóxicos da educación permanente. 2.3. O papel da UNESCO na conceptualización da E. Permanente: Os catro pilares.
3. Contradicións e problemas da posta en práctica da filosofía da educación permanente	3.1. Confusión terminolóxica. 3.2. Confusión educativa. 3.3. Contradicións entre os seus principios e os seus obxetivos nun mundo global.
4. O enfoque crítico da Educación Permanente: A Educación Popular e Paulo Freire	4.1. A Educación Permanente Adaptativa vs. Educación Permanente liberadora. 4.2. A investigación participativa como método de intervención na realidade social.

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Aprendizaxe colaborativa	A5 A20 B3 B5 C4	8	0	8
Discusión dirixida	A3 A5 B1 B4 C1	20	22	42
Lecturas	A2 A17 C7	12	50	62
Proba mixta	C6	2	30	32
Atención personalizada		6	0	6
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado				

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Aprendizaxe colaborativa	Organizaranse as clases en pequenos grupos no que os estudantes, previa lectura dos textos, debaten e intercambian opinións fundamentadas sobre o traballado.
Discusión dirixida	Trátase da posta en común no grupo-aula da análise das fontes seleccionadas, previo traballo individual e en grupos reducidos.
Lecturas	Para traballar esta asignatura nas clases expositivas, seleccionárase unha serie de lecturas que sexan pertinentes e de interese para a aprendizaxe da mesma e axuden ao estudante a clarificar conceptos e comprender os coñecementos básicos. Ademais, é de obrigada a lectura para as clases interactivas, do libro de Freire, P (1975). La pedagogía del oprimido. Madrid: S.XXI.
Proba mixta	Elaboración dun exame sen material sobre os temas traballados nas clases expositivas e interactivas.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Aprendizaxe colaborativa	A atención personalizada está vinculada á orientación que precise cada estudante para alcanzar satisfactoriamente as competencias planificadas na asignatura.

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias	Descrición	Cualificación

Proba mixta	C6	Os criterios de avaliación son: *Comprensión das ideas básicas da materia. *Utilizar con rigor académico o vocabulario propio da materia. *Profundidade e argumentación das ideas, fundamentadas nas clases teóricas recibidas. Realízase unha proba final, na data aprobada pola Xunta de Facultade e exposta na páxina web do centro. Dita proba será un 90% da materia. Nela se comprobará o nivel de coñecementos e competencias adquiridos, tanto nas clases expositivas, como nas clases interactivas. Para superar a asignatura é preciso superar ambas partes. O 10% restante da cualificación final complementase co traballo e participación dos estudantes na dinámica das clases. Por cada falta de ortografía restarase 0,25p.	100
-------------	----	---	-----

Observacións avaliación

Para o alumnado que ten recoñecida a condición de estudante a tempo parcial, segundo a "Norma que regula o réxime de dedicación ao estudo e a permanencia e a progresión dos estudantes de grao e mestrado universitario na Universidade da Coruña" (aprobada en Consello de Goberno de 28 de xuño de 2016), á asistencia mínima será dun 30 % das clases expositivas. As interactivas poderán ser realizadas con carácter no presencial de forma individual, seguindo as directrices marcadas para ditas clases a principio do curso e serán evaluables na proba mixta asignada para a materia.

Fontes de información

Bibliografía básica	AA. VV (1996). La educación encierra un tesoro. Madrid. Santillana/UNESCO. VV (1998). Sectores emergentes en el campo de la educación permanente. Baleares: Universitat de les Illes Balears y Diálogos. Cabello Martínez, Mª J (2002). Educación Permanente y Educación Social. Málaga: Aljibe. Carr, N (2011). Qué está haciendo internet con nuestras mentes?. Superficiales. Madrid: Taurus. García Garrido, J.L y Egido Gálvez, (Coords.) (2006). Aprendizaje permanente. Pamplona: EUNSA. Gonzal Mayos y Brey, A (Eds.) (2011). La Sociedad de la ignorancia. Barcelona: Península. Freire, P (1975). Pedagogía del oprimido. Madrid: S.XXI. Gelpi, E (1990). Educación permanente. Problemas laborales y perspectivas educativas. Madrid. Ed. Popular. Gimeno Sacristán, J (2005). La educación que aún es posible. Madrid: Morata. Goody, J (2004). Capitalismo y modernidad: el gran debate. Barcelona: Crítica. Hamilton, C (2006). El fetiche del crecimiento. Pamplona: Laetoli. Hargreaves, A (2003). Enseñar en la sociedad del conocimiento. Barcelona: Octaedro. Jarauta, B e Imbernón, F (Coords.) (2012). Pensando en el futuro de la educación. Barcelona: Graó. Jarvis, P (2007). Globalisation, Lifelong Learning and the Learning Society. N. York. Routledge. Lankshear, C y Knobel, M (2008). Nuevos alfabetismos. Madrid. Morata. Longworth N (2003). El aprendizaje a lo largo de la vida. Barcelona: Paidós. Mayos Ç y Brey, A (Eds.) (2011). La sociedad de la ignorancia. Barcelona: Península. Salvar Martinrey y Serrano Marín, V (2011). La revolución digital y la sociedad de la información. Zamora: Comunicación Social. Sennet, R (2006). La cultura del nuevo capitalismo. Barcelona: Anagrama. Trilla, J (1993). La educación fuera de la escuela. Ambitos no formales y educación social. Barcelona. Ariel.
----------------------------	--

Bibliografía complementaria	AA. VV (1994). Nuevas perspectivas críticas en educación. Barcelona. Paidós/Ecuador.Beck, U (2001). ¿Qué es la Globalización?.Barcelona: Paidós/B. Aires.Faure (1973). Aprender a ser. Madrid. AlianzaFernández Enguita, M; Souto, X.M. y Rodríguez Ravéna, R (2005). La sociedad del conocimiento: democracia y cultura. Barcelona: Octaedro.Freire, P (1993). Pedagogía de la esperanza. Madrid: S. XXIHusen, T (1988). Nuevos análisis de la sociedad de aprendizaje. Barcelona. Paidos.Jarvis, P(2008).The Routledge International Handbook of Lifelong Learning. Routledge:N. YorkImbernón, F (1999) (Coord.).La educación en el siglo XXI. Los retos del futuro inmediato. Barcelona: Biblioteca de Aula.Lerena, C (1989). Escuela, ideología y clases sociales en España. Madrid. Akal.Navarro, V (2002). Bienestar insuficiente, democracia incompleta. Barcelona: Anagrama.Peters, M.A; Britton, A y Blee, H (2008). Global Citizenship Education. Philosophy, Theory and Pedagogy. The Netherlands:Sensepublishers.Ruiz Ballesteros, E (2005). Intervención social: cultural, discursos y poder. Madrid: Talasa Ediciones.
------------------------------------	---

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Socioloxía da educación/652G03028

Cuestións filosóficas do mundo contemporáneo/652G03036

Materias que continúan o temario

Educación de persoas adultas e maiores/652G03018

Observacións

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías